MIELIPIDE

Kaupungissa nuoret myyjät eivät ilmeisestikään osaa kuvitella, ettei asiakkaalle visiitti heidän liikkeessään ole pelkkä ilo vaan sotkee koko päiväjärjestyksen. **KOLUMNISTI SEPPO VUOKKO**

LUKIJALTA

Viljan kuivauksen ja kosteusmittauksen kanssa kannattaa olla tarkkana, kirjoittaja kehottaa.

Tarkkana myyntiviljan kosteuden kanssa

Myin kuorman tänä syksynä puitua rehuohraa suurelle keskusliikkeelle. Yllätys oli suuri, kun erän kosteudeksi mitattiin kippauspaikalla 14,7 prosenttia, eli vilja joutui uudelleen kuivuriin. Olin suorittanut kuivauksen oman pikamittarini mukaan reilusti alle 13 prosentin varmistaakseni riittävän laadun.

Ihmettelinkin, onko mittarini kalibrointi kunnossa. Testasin asian liikkeen viljalaboratoriossa, jossa oli 14,2 prosenttiin uunikuivattua testiohraa. Oma pikamittarini näytti 13,8 prosenttia ja 13,9 prosenttia kahdessa mittauksessa. Tulos oli siis hyväksyttävän marginaalin sisällä.

Suoritin vielä kotona viisi mittausta jäljelle jääneestä ohrasta niistä siiloista, joista myyty kuorma oli otettu näytteet satunnaisesti poimien. Mittausten keskiarvo oli (vain) 11,55 prosenttia, siis vilja oli mittarin mukaan suorastaan ylikuivattua. Jos mittarissa ilmennyt lievä systemaattinen virhe huomioidaan, todellinen kosteus voisi olla korkeintaan 12,0 prosenttia.

Koska ero kotona mitatun ja vastaanottopisteessä mitatun kosteuden välillä oli kuitenkin lähes kolme prosenttia, on selvää, että jossain on vikaa. Sitä vikaa nyt jäljitämme liikkeen kanssa ja ensimmäinen toimenpide oli kontrollinäytteen lähettäminen Eviraan kosteuden määrittämiseksi jollain toisella mittaustavalla. Toivottavasti syy eroon selviää.

Keskusliikkeestä kuulin, että heidän laboratorioidensa kosteusmittarit kalibroidaan keskitetysti nettiyhteyden välityksellä. Samoin ymmärsin asian olevan viljan vastaanottopisteissä.

Vaikuttaa siltä, että viljelijöiden olisi tänä syksynä oltava erityisen tarkkoja viljan kuivauksen kanssa. Kosteusmittarin kalibrointi kannattaa varmasti tehdä ja kiinnittää huomiota viljan vastaanottopaikalla saadun tuloksen ja oman tuloksen vastaavuuteen.

Kari Bruun
Nastola

Jokamiehenoikeus

Antti Hirsiaho (MT 5.9.). Suomessa koiran irrallaan pitämiseen toisen maalla pitää jokamiehillä aina olla lupa: ML 53§. Ahvenanmaa kuulunee Suomeen?

Ei nimimerkkiä

Erilaiset jutut

Oli MT:ssa juttu sikataloudesta luopujista, kun ei kannata. Seuraavassa lehdessä juttu 500 emakon sikalasta.

Hämmästynyt

Maaseudun puolella

Maaseutu on arvokas alue. Pitäkää siitä huolta, arvostakaa sitä. Järjestäkää sinne nuorille työtä. **Maalle**

Kuolinisku

Nyt SOK voi tappaa viimeiset lihantuottajatkin kun ei ole Hankkijaa. **Ralf**

Luomumaitoa Saksasta?

Uskon, että Suomessa tuotettu ns. normimaito on luomumpaa, kuin Saksasta tuotava luomumaito. Onko tutkittu?

Maitomies

SDP leikkaa

Sosiaalidemokraatit hävetkää! Olette leikkaamassa, ehkä kokonaan lopettamassa verovapaat kilometrikorvaukset. Eivät ne ole palkkaa eikä niillä rikastu. Ja vielä muka palkansaajien puolue–höh.

Vanhempi maatalouslomittaja

VIERASKOLUMNI

Kun kauppa juoksuttaa

Nauroin, kun parikymmentä vuotta sitten ystäväni tuli meille ja kysyi, lähtisinkö hänen kanssaan käymään Mikkelissä. Puimurista oli jokin tietty pultti katkennut ja Mikkelistä, sadan kilometrin päästä, sen heti saisi.

Ymmärsin toki, ettei puimuria ole varaa seisottaa kesken sadonkorjuun, mutta silti ajatus, että kaksi miestä ajaa kaksisataa kilometriä ja käyttää kolme–neljä tuntia yhden pultin noutamiseen, oli huvittava, jotenkin absurdi.

Hän kävi Mikkelissä, sai pulttinsa ja illan suussa puimuri taas hurisi pellolla. Silloin myyjät tiesivät, mitä myyvät ja osasivat jo puhelimessa sanoa, onko heillä tavara varastossa vai ei.

Minulla on viime vuosilta paljon huonompia kokemuksia. Soutuveneestä putosi hankaimen holkki veteen, eikä uutta samanlaista löytynyt edes venetyypin edustajan hyllystä. Hän myi holkin, jota sain vuolla ja sahailla aikani, ennen kuin sain sen edes jotenkuten menemään paikalleen. Eikä vene ikäloppu ole, 12 vuotta sitten uutena ostettu.

Pölynimurit ovat varsinaisia murheenkryynejä: joka mallilla on omanlaisensa pölypussit ja suodattimet. Vaimolla oli lappuun kirjoitettuna koneen merkki ja malli, kun hän lähti pusseja ja suodattimia ostamaan. Nuori juippi – anteeksi ilmaisu, mutta kun se on niin osuva – vilkaisi lappua, haki tavarat hyllystä, viittasi kassalle päin ja kääntyi seuraavan asiakkaan puoleen. Pussit sopivat, mutta suodatin oli sentin liian kapea ja kaksi liian pitkä.

Moottorisahan polttoainetankin tulppa aukeni ja irtosi tuuheata koivua karsittaessa, eikä sitä löytynyt vaikka kuinka etsittiin. Merkkiliikkeessä kävi aivan kuin pölynimurinkin kanssa: nuori mies toi korkin ja sanoi, että tämä sopii kaikkiin sen sarjan sahoihin. Ei sopinut, ja nyt saha ja korkki odottavat seuraavaa Lappeenrannan reissua.

Tietokoneen sain ohjelmiston asennuksen jälkeen siististi pakattuna. Kun kotona avasin paketin, näppäimistö puuttui! Sen myyjä toimitti Matkahuoltoon Taavettiin – ajoa vain 32 kilometriä.

Mutta näppäimistö ei toiminut! Epäilimme näppäimistön paristojen olevan heikkoja, ja veimme sen liikkeeseen, jotta he mittaisivat paristojen tehon. Siellä sanottiin vain tylysti, että siihen asennettiin aivan uudet paristot ja että he laittavat sähköpostitse näppäimistön asennusohjeet. (Miten muuten saisin asennusohjeet esiin, jos näppäimistö ei toimi?) Me ostimme uudet paristot, ja se riitti vian korjaamiseen. Kiukkuinen palaute liikkeeseen toi sentään anteeksipyynnön ja lohdutukseksi kuusi ladattavaa paristoa ja laturin.

Esimerkkejä olisi muitakin. Yhteistä kaikille on, että myyjän huolimattomuus tai laiskuus aiheuttaa meille asiakkaille sadan kilometrin ylimääräisen ajomatkan ja parin kolmen tunnin ajanhukan. Paikallisissa liikkeissä Taavetissa ja Savitaipaleella näin ei ole käynyt koskaan: myyjä on aina tarkistanut listoista tai tietokoneelta, että myyty varaosa todella sopii asiakkaan koneeseen. He tietävät, että matkat ovat pitkiä. Sen sijaan kaupungissa nuoret myyjät eivät ilmeisestikään osaa kuvitella, ettei asiakkaalle visiitti heidän liikkeessään ole pelkkä ilo vaan sotkee koko päiväjärjestyksen.

SEPPO VUOKKO on luontokirjailija Savitaipaleelta.

Luopumistuella oleva saa marjastaa myös myyntiin

JAANA KANKAANPÄÄ

Luopumistuella oleva marjastaja saa kerätä marjoja itselleen ja myös myydä itse keräämiään marjoja eteenpäin.

Nimimerkki ”Jokamiehenoikeusko” kysyi (MT 31.8.), miksi ammattimainen metsästäminen, marjastaminen ja sienestäminen on kielletty luopumistuella olevilta.

Kysymys on hyvä ja oikeutettu, kun samaan aikaan tiedetään, että ulkomaalaisista poimijoista huolimatta suurin osa marja- ja sienisadosta jää metsään mätänemään. Lisäksi marjojen kerääminen kaupallisiinkin tarkoituksiin on Suomessa säädetty verovapaaksi, jotta metsien luonnonvarat tulisivat paremmin hyödynnetyiksi.

Maatilojen sukupolvenvaihdoksia edistävä luopumistukilaki kirjoitetaan Suomessa, mutta Suomen liityttyä Euroopan unioniin luopumistukijärjestelmä on sopeutettu yhteisön lainsäädäntöön, vaikka kyse onkin puhtaasti kansallisesta ja kansallisesti rahoitettavasta järjestelmästä.

EU-säännöksissä maatalouden harjoittamiseksi katsotaan muun muassa ammattimainen marjastaminen. Muualla Euroopassa ei ole samanlaisia jokamiehenoikeuksia kuin Suomessa, minkä vuoksi marjojen välittäminen myyntiin on muualla Euroopassa käytännössä ammatin harjoittamista.

Luopumistukijärjestelmässä säännöstä tulkitaan nimenomaan ammattimaisuuden kautta.

Luopumistuella oleva ahkera marjastaja saa kerätä marjoja itselleen ja myös myydä itse keräämiään marjoja eteenpäin. Ammattimaiseksi toiminnan katsotaan muuttuvan vasta sitten, jos luopuja myy omien marjojensa lisäksi myös muiden poimimia marjoja eteenpäin eli pyörittää marjabisnestä.

Luopumistuki- ja EU-säädöksistä huolimatta marjoja ja sieniä voi siis puhtaalla omallatunnolla edelleenkin kerätä ja saada samalla hyvää mieltä ja kuntoa luonnossa liikkumisesta.

Risto Syvälä
eläkeyksikön päällikkö
Maatalousyrittäjien eläkelaitos

Herra J. Rantala

MTK:n ruoka-asiantuntijana olitte television aamuohjelmassa 23.8. Lehden radio- ja tv-ohjelmassa puheenvuoro oli otsikon ”Lihan hinta nousee” alla, niin kuin kaikki maanviljelyn ruokahuollon otsikot mediassa.

Ostaja saa aina kuvan, että tuottajat taas!

Tietämättä MTK:n väen taustoja en usko, että olisitte vain ns. ”leipäpappeja”, jotka puhuvat pyöreästi kuluttajan saamaa kuvaa tukien ja siten maanviljelijää vain tyynnytellen?

Jotta koko totuus tulisi tietoon ja aiheuttaisi toimenpiteitä, esittäisin tilastoa keskivertotuottajan (noin 30 kantturaa ja 30 hehtaaria?) tulomuodostuksesta maito- ja viljatiloilla sekä kaupan eli kuluttajahinnan muodostumista ainakin kaupan, jalostuksen ja teollisuuden sekä tuottajan jaotuksella.

Lisähöysteenä voisi olla tuntipalkat kussakin vaiheessa. Arvelen, että tuotantoyksikön eli karjakko-Annin viljelijäperheen ja tuotantoeläimen osuus on maidossa noin 40 prosenttia, lihassa 20–40 prosenttia ja viljassa 4–10 prosenttia?

Ruokahuollon säilyttämiseksi itsellä myös tulevissa kriisitilanteissa ja terveellisen sekä eläinystävällisen ruokatuotannon palauttamiseksi pitäisi maatalouden olla tärkein toimiala ja kansalle oikean tiedon antaminen ensimmäinen vaihe.

Toissa vuonna taisi ministerillä olla tavoitteena tuottajatulon kääntäminen nousuun – taisi laskea noin yhdeksän prosenttia!

Tuottajajärjestöllä lienee kaikki tieto saatavissa koneilta. Ruuan osuus kuluttajien menoista taitaa olla 2–20 prosenttia eläkeläiset, työtä tekevät ja työttömätkin huomioonottaen?

Tuottajan tarvitsema 20–60 prosentin hintalisä ei vaikuttaisi loppuhintaan montakaan prosenttia eli kysymys on arvostuksesta ja tahdosta. Uskottelu ei riitä.

J. Ruokoja
Laihia

Metsien biopolttoainepotentiaalista

Martti Ryhänen kirjoitti (MT 5.9.) Suomen metsien teknisestä biopolttoainepotentiaalista. Mainittu 30 miljoonaa kuutiota puuta toki vastaa energiasisällöltään Suomen liikenteen energiankäyttöä, ja vähän päälle, mutta asiaan liittyy paljon muutakin.

Vapon suunnittelema 500 miljoonaa euroa maksava laitos tuottaisi noin 100 000 tonnia polttonesteitä vuodessa ja käyttäisi tähän 1,5 miljoonaa kuutiota puuta. Karkean arvion mukaan yli puolet puun energiasta menetetään nesteytyksessä.

Suomi käyttää öljyä noin 10 miljoonaa tonnia vuodessa, josta vajaa puolet menee liikenteeseen. Liikenteen tarpeen täyttämiseen tarvittaisiin yli 40 Vapon suunnitteleman kaltaista jalostamoa, ja puuta kuluisi yli 60 milj. kuutiota.

Investointien kustannus puolestaan olisi kymmeniä miljardeja, kun Vapolla on vaikeuksia löytää yhdenkään laitoksen pääomia.

Biojalostamoja toki tarvitaan jatkossa; pelkkään tuontiöljyyn Suomi käyttää noin 8 miljardia euroa vuosittain, ja öljyn globaali tuotanto ei pysty enää vastaamaan kysyntään.

Biojalostamoidenkin ongelmat tulee tunnistaa: halpaa öljyä jalostamoilla ei saada korvattua, ja halvasta öljystä olemme riippuvaisia. Lisäksi vapailla markkinoilla biopolttoaine menee sinne mistä siitä saadaan paras hinta.

On ennenaikaista todeta, että Suomen osalta ei ole ongelmaa.

Rauli Partanen
Vesivehmaa

Koskinen, miksi et puolustanut maataloutta!

Ihmettelen, miksi maa- ja metsätalousministeri Koskinen (kok) ei ottanut maatalouden ongelmia esille budjettiriihessä? Jo hyvissä ajoin ennen budjettiriihtä Koskinen ilmoitti, että maatalousbudjetti tehdään kehyksen mukaan.

Aivan käsittämätöntä, kun pääministeriä myöten puhutaan kauniisti lähiruuasta. Suomalaista ruokaa on vaikea syödä, jos sitä ei pystytä tuottamaan.

Suomalaiseen ruuan tuotantoon kohdistuvat leikkaukset ovat täysin kohtuuttomia. Viljelijän tilanne on erittäin heikko jo pitkältä ajalta, ja sen tietää myös Koskinen. Siitä huolimatta suorat tukileikkaukset aiotaan sinetöidä budjetissa.

Jos korvapuolueen ministeri on edes vähän kuulolla, hän ei voi välttyä kuulemasta viljelijöiden katkeamisista. Ihmettelen sitä ylimielisyyttä millä viljelijöihin suhtaudutaan.

Eräällä lypsykarjatilalla kotieläintilan koneistusta myydään ja rehut jaetaan käsin, että selvitään maksuista. Jossain päin peltoja realisoidaan, että pystytään pitämään kotieläintila pystyssä.

Ollaanko nyt tulossa siihen tilanteeseen, että eläintenkin hoitotyö tarvitsisi mitoituksen, kun lomituksesta leikataan? Keskikokoisella karjatilalla tehdään vuodessa yli 3000 työtuntia, kun palkansaajan keskimääräinen työtuntimäärä on noin 1700 tuntia!

Keskittynyt tukkukauppa kahmii leijonanosan elintarvikkeiden hinnasta. Tuottaja, joka myy lihaa ja maitoa teurastamon ja meijerin kautta, ei pysty vaikuttamaan siihen mikä on markkinoilta saatava hinta.

Kyllä tämä nyt jo pitäisi olla kaikkien tiedossa! Pyydänkin ministeriä vastaamaan tällä palstalla, mistä viljelijä ottaa esimerkiksi 500-1 000 euroa, jotka tarvitaan korotettuihin Myel–maksuihin.

Haluan myös, että ministeri kertoo julkisesti, aikooko hän asettua koko painoarvollaan reilun kaupan lain taakse kilpailulainsäädännön muuttamiseksi niin, että myös tuottaja saa oikeudenmukaisen siivun elintarvikkeen hinnasta.

Mikäli hallitus ei hyväksy elintarvikeketjun pelisääntöjen muuttamista, en ministerinä hyväksyisi budjettia. Pistä myös alkuperämerkintäpakko voimaan, äläkä jää odottamaan EU:ta.

Voimia työhön ministeri! Viljelijät eivät jaksa kauan odottaa.

Anne Kalmari
kansanedustaja, maa- ja metsätalousvaliokunnan jäsen

SANOTTUA VERKOSSA

Rikkidirektiivi ja sudet puhuttivat

Kuluneella viikolla lukijoita puhuttivat verkossa rikkidirektiivin seurausket, Mynämäen hiehoturma ja ruoka-asiat. Myös eri-ikäisrakenteinen metsätalous ja hirvivahinkojen korvaaminen kirvoittivat mielipiteitä.

Nimimerkki DI puuttuu Jussi Pesosen uhkakuviin paperintuotannon siirtämisestä ulkomaille:

”Tuo mainittu 300 000 tonnia on yhden koneen vuosituotanto. Olisikin mielenkiintoista tietää missä se suljettava kone olisi. Vai suljettaisiinko pari pienempää konetta? Rauma? Kuusankoski? Kaipola? Jämsänkoski?”

Suomikin ajoi päästörajoituksia”

Petri Lahesmaa muistuttaa rikkidirektiivn alkuperästä:”Olisi hyvä mainita jutussa, että syy ei ole EU:n rikkidirektiivin, vaan kansainvälisen merenkulkujärjestön asettamien päästörajoitusten, joita Suomi itse on innolla ollut ajamassa. Vielä viime hallituksen aikana asialle olisi ehtinyt jotain tehdä, vai miten on, Vehviläinen ja Lehtomäki?”

Metsäsuden Suojelija kirjoitti parikin mielipidettään Mynämäen tapauksen jälkeen:

”Taajamissa pyörivät suden näköiset oliot eivät millään voi näköjään olla susia, koska asiantuntijoiden mielestä oikea susi väistää ihmistä ja ei voi sietää edes ihmisen hajua. Haistaa ihmisen jopa kilometrien päästä ja pyrkii väistämään ihmisen hajukeskittymiä. Ilmeisen riskin toteuduttua on raadellun lapsen kannalta yksi ja sama, oliko kyseessä villiintynyt koira, koirasusi tai susi, jälki on kamalaa joka tapauksessa.”

Laatupuuta puusepille

Skinnyharry kaipaili Suomeen laatupuun kasvatusta puuseppien tarpeita tyydyttämään.

Mimmi vastaa hänelle:”Laatupuun ostajien olisi hyvä pitää esillä, että sille edelleen on markkinat, ja että siitä maksetaan hinta, jolla on metsänkasvattajan kannalta sama tai parempi panos-tuotos-suhde kuin bulkkipuun kasvattamisella. Siitä se lähtee.”

Särjestä valmistettava koiranruoka sai Heikki Penttisen Äänekoskelta muistelemaan:

”Kaukana on ihmisten kurjuus - ennen särkikala kelpasi ihmisravinnoksi, lihamyllyllä jauhettiin - sekoitettiiin nautajauhelihaan - pannussa pyöritellen paistettiin lihakalapullia. Kurjaksi on mennyt ihmiselo - särkikala ei kelpaa kuin ja vain ainoastaan koiran ruuaksi - on sitä tälle aikakaudelle tultaessa monenmoista ruokamuotia.”

Ernestiä uutinen ilahdutti: ”Hienoa, vähentää epämääräisen koiranruoan maahantuontia. Maistuu varmaan mirrillekin, kunhan lisäätte kissanruokalinjan.”

”Suojelumafia hallitsee hirviä”

Hirvikantaa ja sen aiheuttamia metsätuhoja kommentoi kovin sanoin nimimerkki Metsänraivaaja:

”Tämä hirviasia on aivan älytön, tästä jos mistä voisi pitää vihapuheita ja paljon. Täällä hallitsee jokin ihmeellinen suojelumafia näitä hirviä. Asia on ratkaistavissa jos niin päätetään, laaditaan vaikka laki, jota pahimmatkaan hirviniilot eivät voi kiertää. Tämä hirvien hyväveli-verkosto tulee hajoittaa, ennen kuin se aiheuttaa peruuttamatonta vahinkoa Suomen metsäkannalle yksipuolistamalla sen pelkästään kuusen kasvatukselle. Paras hirvi on kuollut hirvi, niin kauan kuin kanta on saatu kestävälle tasolle. En tarkoita sukupuuttoon tappamista vaan oikean maalaisjärjen käyttämistä tässäkin asiassa.”

Tällä kertaa annetaan Nisun lopettaa vanhaan totuuteen: ”Kyllä syöminen sittenkin on se pääelinkeino.”

ANTTI HIRSAHO